

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semenario Lithuano Independente

PRENUMERATA: razillioj ir visoj Pietų Amerikoj
metams 125000, Lietuvoj ir kitur 205000Atskiras numeris — 300 reisu
S. PAULO, Rua da Moo'ca, 424LIETUVIŲ
AIDAS
BRAZILIJOJ
JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semenario Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

A. DUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moo'ca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Kovas — Marčo 14 d.

Nr. 11 (298)

Vokietijos kariuomenė militarizavo Rheino sriti

S. Paulo municipaliniai rinkimai
Rytoj, kovo 15 d. São Paulo estade municipaliniai rinkimai, bus renkami nauji savivaldybių šeimnininkai. Rinkimų kovoje varžytinės eina tarp Konstitucionalistų (senų demokratų) ir respublikonų.

Luiz Carlos Prestes kaltinamas bus dviejuose atvejuose

Pereita savaitę suareštuotas Brazilijos komunistų vadas kapitonas Luiz Carlos Prestes bus kaltinamas, 1) už pabėgimą nuo kariuomenės ir 2) už ruošiamą Brazilijoje komunistinio sąmokslą. Luiz Carlos Prestes dabar turi 38 metus amžiaus.

Buvo ruošiamas naujas sukilimas

Laikraščiai praneša, kad Rio de Janeiro policijai pasisekė nustatyti, jog prieš pat Carlos Prestes areštą buvo ruošiamas naujas sukilimas Brazilijoje, kurie dar yra laisvėje komunistų.

Karo stovis bus pratęstas

Nors dar tikrai nežinoma apie karo stovio pratęsimą ar nuėmimą, kuris šio m. pabaigoje baigiasi, bet greičiausia, kad bus pratęstas, nes tam pritaria parlamento atstovai, o taip pat prezidentas žada prašyti parlamento prailginimo karo stovio visoje Brazilijos teritorijoje.

Dideli lietūs dar nesibaigia

Rio de Janeiro mieste ir apylinkėse didelės liūtys dar nesibaigia, kurios yra pridariusios labai daug nuostolių. Šią savaitę lietai vėl pasikartojė.

Darbininkų streikai Lenkijoje

Lodzeje streikuoja tekstilės ir odos pramonės darbininkai. Streikuojančių audėjų skaičiaus 115,000 darbininkų, o odos pramonės 12,000 darbininkų.

Mirė Abisinijos karo ministeris

Iš Addis Abebo pranešama, kad pasimirė Abisinijos karo ministeris Mulugueta, kuris buvo sunkiai sužeistas Tigré fronte. Jis turėjo 80 metų amžiaus.

Kova su žydais Lenkijoje

Teroras prieš žydus Lenkijoje eina seniai. Žydai yra terorizuojami ir užpuldinėjami lenkų fanatikų. Taip šiomis dienomis keliose vietose įvyko demonstracijos prieš žydus, kuriose tapo nukautas vienas žydas ir vienas anti-semitas ir daug sužeistų. Tokio gyvuliško nacionalizmo paskutiniaisiais laikais pasitaiko ir Lietuvoje, ir ten kartas nuo karto suruošiami pogromai prieš žydus.

Karas Afrikoje nesustabdytas

Paskutiniai įvykiai Europoje daug pakenkė sustabdymui karo Afrikoje, nes visų Europos valstybių nukreiptas dėmesys į Vokietiją. Dėl to Afrikoje karas eina, kaip ejęs. Smarkūs mūšiai vyksta visuose frontuose.

Ištyško italu lėktuvas

Vienas italų karo lėktuvas beskraidydamas abisinų teritorijoje, sugedo ir lėktuvas krito žemėn ir ištyško. Lakūnas taip pat neliko gyvas.

Hitleris saukia kariuomenen užsienio vokiečius

Lietuvoj labai dideli potviniai

Europa pergyvena didali karo pavojų

Pereita savaitę Europą sukrėtė nelauktas ir visai netikėtas įvykis, kuris išsukė didelį neramumą ir karo pavojų visoje Europoje. Pabaigoje vasario Francūzija ratifikavo karinę sutartį su S. Rusija. Tas labai išgąsdino Vokietiją ir ji pradėjo šaukti, kad francūzų — sovietų sutartis nukreipta prieš Vokietiją; ir apsisaugojimui nuo pavojaus, Vokietija militarizuoja laisvą Rheino kraštą. Nieko nelaukdama Vokietijos vyriausybė apie tai pranešė Anglijai, Francijai, Belgijai ir Italijai ir tuojuos pasiun-

tė savo kariuomenę Rheino sritin iki pat Francijos rubežiaus. Dėl tokio Vokietijos žygio kilo didelis lermas visoje Europoje. Francija taip pat pasiuntė savo kariuomenę vokiečių pasienin ir prieš vokiečius iškėlė skundą Tautų S-goj. Mat Vokietija sulaužė tarptautinę Lokarno sutartį kurią jis pasirašė pabaigoje karo. Tautų S-ga reikalauja, kad Vokietija atitrauktų savo kariuomenę iš Rheino srities. Bet jeigu ji nepaklausys, tai bus pritaikintos prekybinės sankcijos.

Jau registruojami užsieny gyvenanti vokiečiai

Pritvinkusi karo atmosfera Europoj, paskutinėmis dienomis dar labiau sukrėtė Europa Vokietijos žygis Rheino srity. Vokietija jau tiek įsidrąsino, kad nebodama didesnių už save valstybių, sulaužė Lokarno sutartį, militarizavo Rheino kraštą ir dabar siūlo kitoms valstybėms savo sąlygas. Karo atmosfera Europoj labai įtempta ir diena po dienos laukiama naujų įvykių. Tą jaučia ir Hitleris, dėlto jis išleido dekretą, kuriuo visi vokiečiai karinės tarnybos amžiu, gyvenantieji užsieny, privalo užsiregistruoti Vokie-

čių konsulatuose ir bile valandą būt pasirošius vykt Vokietijon. Tas dekretas liečia ir tuos vokiečius, kurie užsieny gimę. Kas nepildys jo, bus baudžiamas pinigine bauda. Vėliausios žinios praneša, kad Vokietijos konsulas Stambule, davė įsakymą visiems Turkijoje gyvenantiems vokiečiams gimusiems tarp 1914 ir 1917 metų išvykti Vokietijon kovo 12 d. Visa tai rodo, kad senutei Europai ruošiamas yra tragiškas pokilis — karas.

Didesnė dalis Kauno paskendo vandeny

Lietuvoje šįmet žiemos kaip ir nebuvo. Žmonės turėjo per žiemą purve brafyti. Kaikuriose Lietuvos vietose, kaip apie Marijampolę, ūkininkai net laukus jau pradėję buvo arti sausio pabaigoje. Tuo tarpu kitose Europos vietose šalčiai, o pietinėje Europos daly smarkios liūtys siautė beveik visą žiemą. Kovo 11 d. iš Kauno pranešė Havos agentūra žinią, kad laikiną Lietuvos sostinę ištiko didelė katastrofa: Kaunas tapo užlietas vandeniū nuo labai patvynusių

upių. Žinia iš kauno sako: Nemuno ir Neries upių išsiliejimas, tapo tikra katastrofa. Dalis senojo miesto yra užlieta vandeniū ir kaikuriose gatvėse vanduo sokia iki 2 metrų aukščio. — Berlyne prasidėjo Lietuvos Vokietijos prekybos derybos dėl sunormavimo prekybinių santykių tarp šių valstybių. Prekybos prasidėjo kovo 9 d. Kaip eina derybų eiga, nepranešama. Plačiau apie tas derybas parašysime kitą savaitę atskiru s'raipsniu.

Degina bažnyčias

Ispanijoje, laimėjus rinkimus kairiajai grupei, kuri paėmė absoliučią daugumą, vėl prasidėjo bažnyčių gairai, deginamos ir naikinamos bažnyčios. Toks turto naikinimas nėra protingas ir nieku nepateisinamas, bet kerštu deganti liudis ir prie to priina.

Atentas prieš socialistą profesorių

Madrido, Ispanijos, universiteto profesorius ir socialistų atstovas parlamento Gimenez de Asla tapo sužeistas revolverio šūviais, kuomet jis ėjo į universitetą. Jį lydėjęs vienas policininkas tapo vietoje nušautas. Į juos buvo paleista 20 šūvių.

Areštuoja hitlerininkus

Pereito šeštadieniu Hitlerio pranešimo padrasinti, načiai Austrijoje vėl pradėjo smarkauti. Dėl to šią savaitę policija Austrijoje suareštavo labai daug nacių.

Areštavo vieną generolą, kuris nužudė daug žmonių

Ispanijoje siomis dienomis tapo areštuotas generolas Lopez Uchôa, kuris 1934 metais žiauriai malšino darbininkų sukilimą ir be jokio teismo įsakė savo kareiviams sušaudyti daug sukilėlių. Ankščiau ar vėliau vistiek turi atsakyti už nekaltai pralėtą žmonių kraują.

Europoj padėtis dar pablogėjo

Jau žinome kas Europoje dedasi, tirštu karo debesys jau visai apgaubė Europa ir diena po dienos laukiama naujų įvykių. Pragiedrėjimo nesimato. Vėliausias pranešimas iš Europos sako, kad padėtis tenai, tarp Francijos ir Vokietijos, dar labiau pablogėjo. Ką rytoj išgirsim, nežinia.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

L. Stakėnas, J. Janulis, P. Kubilius, J. Baranauskas, J. Vilimas, V. Audikėkas, K. Dilis, P. Siniauskas, P. Tveraga, J. Stankūnavičius, P. Jočis, M. Norkaitė — Petrauskienė, J. Saldukaitis, P. Gudaitis, P. Bidlauskas, J. Januškevičius, E. Miškinis, S. Paleckas, J. Rimkevičius, M. Petrėnas, D. Rudzevičius, S. Kanopka.

Batu dirbtuvė

Roque de Chiaro

Atlieka batų užbaigimo darbus su mašina, priima įvairios rūšės batų dėl užbaigimo. Patys primiamo ir pristatome darbą.
Rua João Antonio de Oliveira 85a,

Darbininkai i Malharia

Į Malharia reikalingi darbininkai mašinistai prie mašinos «RECTELINEA», Kreiptis — rua Jose Paulino 63, Bom Retiro.

BRAZILTUR

Agencia Brasileira de Turismo LTDA.

PR. RAMOS DE AZEVEDO, 18-1 Sb

Siūlo geriausiom
sąlygom
pirkti

LAIVAKORTĖS — SAMADOS

bile ant
kūrio laivo ir
bile kurfos kompanijos
SAMADOS (Policijos Agricultūros
PASPORTAI.
Kainos palengvintos.

Apžvalga

ARGENTINŲ UŽDARYTI "LIETUVIŲ NAMAI"

Lietuvos vyriausybė buvo pradėjusi steigti užsienio lietuvių kolonijose „lietuvių namus“ ir valstybės pinigais juos užlaikyti. Tie namai leido savo laikraščius, tuose namuose buvo laikomi vedėjai, kurie tvarkė namus ir gaudavo iš Lietuvos pinigų įvairiems „lietuvių namų“ reikalams.

Tokie namai tapo įsteigti Argentinoje Buenos Aires mieste ir Brazilijoje S. Paulo mieste. Šiomis dienomis pranešama iš Argentinos, kad tenai „lietuvių namai“ tapo uždaryti. Apie tai rašo „Argentinos Lietuvių Balsas“ sekančiai:

„Apie 6 metus Buenos Aires mieste operavo „bendrovė be atskaitomybės“, lietuvių namais vadinama. Pereitą savaitę tie namai tapo uždaryti. Dalis baldų nuvežta vienu, kita dalis - kiton vieton. Jų pastogėje kilusios bylos tęsiasi arba likviduojamos: skundų klausimas, paveikslų vogimas, nuoma ir tt. ir tt. . .

„Girtuklaviavimas, orgijos tęsėsi toje pastogėje. . . Ejo panama po pamos, suktybė po suktybės. Viskas buvo parenta falsifikavimu nuo pradžios iki galo.

„Matant visa tai, daugelis Lietuvos piliečių su širdperša atsisakė Lietuvos pilietybės, kadangi nenorėjo tapti bastilijos dūlke. . .

„Argentinos lietuviai, branginanti Lietuvos likimą, labai džiaugiasi, kad pagaliau tapo likviduotas kolonijos piktniškis ir Lietuvos išdo skriaudimo lizdas. Manoma, kad dabar jau tiek daug neišplės iš mūsų brolių artojų supilamų lėšų. Pirmiau sektantai tų namų pretekstu finansuodavosi savo laikraštukus ir apsimokėdavo iš tų lėšų visokias keliones neva namų organo reikalais. . .

„Dar nei poros savaičių nepradėjo nuo lietuvių namų uždarymo, bet jau jų vadų, sefu ir pirmininkų sąskaitos, darytos tų namų vardan pasiekė oficialios įstaigas. Vien tik vienos mažytės vinerijos sąskaita pasiekė Redakciją ir Atstovybę. Tai tik mažytis reiškinys tos Sodomos ir Homoros, kuri arti šešių metų tęsėsi vadinamuose lietuvių namuose, iš vietos į vietą kilnotuose, griautuose, ir remtuotose, vis to mūsų biedno brolio artojo sąskaiton, - šnipų, tinginių ir dykduonių pasipinigavimui.“

Čia „A. L. Balsas“ pažymi, kad tie namai ištikrųjų buvo šnypų lizdas, nes dėka tų namų vadų, šimtai lietuvių kalėjanan atsidurdavo, tūkstančius lietuvių iš darbų pašalino ir užtarė mūsų broliams duris fabrikon. Tai labai liūdna Lietuvos valstybės lėšomis užlaikomų namų istorija, kuri pagaliau, užsibaigė.

Brazilijoje, S. Paulo mieste irgi yra tokie „lietuvių namai“, bet kaip jie ilgai veiks, tai nežinia.

Kiek yra tie namai kolonijoms naudingi, galima spręsti iš viršūi pacituotų kelių eilučių iš „A. L. Balsas“, o taip pat mes galime spręsti ir patys apie „lietuvių namų“ naudą Brazilijos lietuviams.

PAAIŠKINIMAS SKAITYTOJAMS

Aido skaitytojai žodžiu ir raštu kreipiasi į redakciją klausdami, kada jau Aidas pradės eiti du kartus į savaitę ir dėkoti redakcijai, kad ji nutarė laikraštį padidinti.

Redakcija praneša, kad ji tokio nutarimo dar nedarė ir laikraščio du kartus į savaitę dar nemano leisti dėl visiem žinomų priežasčių, tai būtent, dėl ekonominių sunkumų.

Tiesa, Aide buvo rašyta vieno mūsų skaitytojo pageidavimas, kad Aidas turėtų dažniau, nors du sykius per savaitę. Bet tai nebuvo redakcijos nutarimas. Pageidavimų yra, kad Aidas taptų net dienraščiu. Bet dar toli esame nuo to. Gerai būtų padidinti laikraštį, bet kol kas dar esame per silpni. Jei kiek sustiprėsime, Aida padidinsime puslapius.

Europoj taika palaidota

Vėliausi įvykiai Europoj rodo, kad taika tenai tapo palaidota. Pasaulinė spauda ir politikai sako, jog Europa pergyvena šurpiausią momentą tarp taikos ir karo ir kad pastarasis (karas) baigia nugalėti visas taikos idėjas.

Europa šiandieną atsistojo ant karo slenkščio; tik reikia žengti dar vienas žingsnis, kad Senasis Pasaulis paskęstų karo liepsnose.

Kad Europa atsidurė tokion padėtin, yra kaltinama Vokietija. Bet svarbiausias šių neramumų kaltininkas yra Didysis karas. Pasaulinio karo pasėkos atsiliepia dar šiandieną Europoje ir drumsčia tautų ir valstybių taikingą sugyvenimą.

Pabaigoje pasaulinio karo aliantų valstybės padiktavo Vokietijai taikos sutartį, kurią Vokietija turėjo priimti be jokių rezervų ir pasirašyti. Nors tos sutartys, kaip Locarno ir Varslės, Vokietijai buvo mirties kilpa ant kaklo, bet jai kitos išeities nebuvo, kaip tik pasirašyti, atsižadant daug savo žemių. Iš Vokietijos tapo atimtos kolonijos, viduje kaikurios sritis tapo pavestos Tautų Sągosi globai, Klaipėda atsiomė Lietuva, Aukštoji Silezija atiteko Lenkijai, gavo išėjimą jūron, visi Vokietijos ginklai tapo sunaikinti, kariuomenės ji negalėjo laikyti kiek nori, milžiniškos karo skolos tapo užkrautos ant Vokietijos. Ir su visu tuo Vokietija turėjo sutikti, pasirašydama sutartis 1919 metais.

Dalinai tos sutartis buvo vyk-

domos iki Hitlerio įsigalėjimo. Bet Hitleris paėmęs valdžią turėjo vykdyti savo pažadus ir planą: „nuimti nuo Vokietijos tą gėdą“, kurią uždėjo pasaulinio karo taikos sutartys. Išstojęs Hitleris iš Tutų Sągosi, tuojaus pradėjo smarkiai ginkluotis, paskelbė privaloma karo tarnyba ir diena po dienos jis pradėjo stiprėti ir nebeapsisėti pasirašytų sutarčių.

Šiomis dienomis Vokietija sulaužė dar vieną tarptautinę sutartį, tai Locarno sutartį, pagal kurią Vokietija negalėjo laikyti savo kariuomenės Rheino krašte, pagal Francijos ir Belgijos rubežius. Toji Vokietijos sritis buvo demilitarizuota nuo pabaigos pasaulinio karo. Bet kaip tik Francija pasirašė karinę sutartį su Sovietais, Vokietija tuojaus užėmė Rheino kraštę pasiūsdama ten savo armijos pulkus: daug kariuomenės pėstininkų ir raitelių ir daugybę artilerijos. Toks Vokietijos žygis labai išgąsdino visą Europą, ypačiai Franciją ir Belgiją.

Pastarosios dvi valstybės padavė skundą Tautų Sągosi. Aišku, tas dvi valstybes palaikys Anglija ir Italija. O kol tas dalykas bus savarstomas Genevoje, tai Francija taip pat pasiuntė savo kariuomenę Vokietijos parubežin.

Paskutiniai įvykiai yra labai plačiai komentuojami visose Europos sostinėse ir kalbama, kad dabar Europa karo nebeišvengs.

A. Vainibutas

Taip vykdomos mirties bausmės

Jau beveik aišku kad Hauptmannas mirties bausmės neišvengs. Jis turės mirti elektros kėdėje. Ta proga priemenama, kad Amerikos nusikaltėliams mirtimi bausti elektros kėdė nėra vienintelė priemonė. Kiekviena Amerikos valstybė turi savo būdą mirties bausmės vykdyti. Penkiose valstybėse nusikaltėlius pakaria; trijuose - nuodija dujomis; 22 - žudo elektros kėdėje; keliose - giljotinuoja. Aštuoniose valstybėse mirties bausmės iš viso nėra ir aukščiausia bausmė - kalėjimas iki gyvos galvos.

Kai kurios valstybės turi savotiškus įstatymus. Kentucki valstybėje galvažudžius baudžia elektros kėdėje, bet nuteistuosius už moterų prievartavimą - pakaria. Utos valstybėje mirti nuteistuosius pakaria, bet jie gali prašyti susaudomi. Mirties bausmė elektros kėdėje pirmą kartą įvesta 1890 m. New Yorko valstybėje. Mirties elektros kėdėje įtaigumas ir neskausmingumas iki šiol vis dar ginčijamas: kartais tenka kelis kartus paleisti srovę, iki mirtininkas baigia gyvenimą. „Paskutinysis technikos žodis“ - nuodingos dujos. Prieš kelis metus pirmą kartą jomis nuodijtas mirtininkas Arizonoje. Dabar „dujų kameros“ yra Nevadoje ir Kalifornijoje. „Dujų kamera“ - 3 mtr. aukščio ir 2½ mtr. pločio plieninė dėžė. Sienoje padaryta anga, pro kurią valstybės gynėjas, kalėjimo direktorius ir reporteriai žiūri mirties bausmės vykdymo. Mirtininkas nuodijamas cianos dujomis, kurios per-

akimirnį atima gyvybę. Mirtininkas iš anksto pririšamas prie kėdės, skysčiai, kurių junginys pagamina dujas sumaisomi sargui pasukus tam tikrą kameros sienoje įtaisytą rankeną. Kai mirtininką gyvybė apleidžia, jog lavonas liekia kameroje dar kelias minutes. Paskui kamera automatiškai išvadinama, į ją įeina valst. gynėjas su gydytoju konstatuoti mirtį.

Netirpstantis ledas

Į vieną puikų Nevjorko restoraną užėjo svečias ir užsisakė gerus pietus. Atneša jam sriubą. Po minu tės svečias pasišaukia padavėją ir pasipiktinęs pareiškia, kad sriuba tokia šalta, kad ne ledu pavirto. Nuste bęs ir išsigandęs padavėjas atneša kitą lėkštę su garuojančia sriuba, vėl užšala. Padavėjas vėl atneša karštos sriubos, bet ir ta pavirta ledo gabalu.

Sujudo visas restoranas. Susirinko visa restorano vadovybė. Tuomet svečias pasisakė esąs sauso ledo gamyklos agentas ir pasiūlė restoranui vartoti tik tokį ledą.

Dabar sausas netirpstantis ledas jau ne stebūklas. Tai užšaldytas vadinamas anglies anhidridas. Ja šaldomoji jėga yra 15 kartų stipresnė negu vandens ledo. Pav., jei tam tikrai patalpai atvėsinti reikia 15 kg. vandens ledo, tai užšaldytų angliarūkšties dujų užtenka 1 kg.

Šitas ledas įdomus dar tuo, kad tirpdamas jis neduoda drėgnumo, nes jis tik garuoja.

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką, Avenida Zelina Nr. 33. Čia jūs galėsite pasiteirauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą madžiagą namų statybai. Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką, Av. Zelina Nr. 33 visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

IS LAIKRAŠČIU

„Lietuvis“ 10 nr. rašo, kad jiems teko sužinoti, jog mokytojas V. Nalivaika padavė teisman kun. B. Sugintą už šmeižimą jo žmonos.

Tai liūdnas faktas, kad lietuviai gyvendami emigracijoje tarp savęs taip labai nesutinka ir po teismus pradeda tampytis. Čia reikia pastebėti, kad mok. Nalivaika buvo geriausis ir artimiausias kun. B. Suginto bičiulis; kunigas Nalivaiką siuntė Lietuvon „pasauliniam“ kongresan atstovauti katalikus, o šiandieną po Brazilijos teismus tamosi.

—O—

Kunigo laikraštis „Šviesa“ stebėsi iš valstybinio laikraščio „Lietuvis“, kad tas rašo, jog Nova Europa kolonijoje lietuviai dažniausia kalba braziliskai, rusiskai, tik nelietuviškai. „Šviesa“ pataria „Lietuviui“ taip daug nesistebėti iš kolonijoj gyvenančių lietuvių ir nekalbančių lietuviškai, o nueiti pas sportininkus „lithuaniečius“ čia S. Paulo mieste ir pasiklausti jų kalbą ir tada tikrai „Lietuvis“ susuktų: „O, horendum!“

Tą pastabą „Šviesa“ padarė dėl to, kad sportininkai „lithuaniečiai“ save skaito „lietuviškiausiais“ žmonėmis čia Brazilijoje ir kad esą už tą „lietuviškumą“ jie retkarčiais gauna pasipiniguoti iš Lietuvos išdo.

—O—

„Šviesa“ savo pastabose rašo, jog vienas S. Paulo lietuviškas laikraštis, tik nenurodo koks, pasigyrė, kad skaitytojų turįs net 15 tūkstančių, o laikraščio spausdina tik esą pusantro tūkstančio. Ir dėl to „S.“ redaktorius laužo sau galvą, kaip tai gali būti, kad laikraščio spausdina tiek, o skaitytojų tiek.

Mat, čia ne taip jau labai sunku suprasti, turint omėnyje tai, jog vieną laikraštį skaito ne vienas, o keli asmenys. Vadinasi, vienas laikraštis turi kelis, ar net keliolika skaitytojų.

—O—

„Lietuvis“ nereiktos savaitės num. rašo, kad mokytojai Nalivaika ir Korsakas mano išleisti naują laikraštį.

Augimui kolonijoj lietuviškos spaudos, niekas neturėtų būti prieš nusistatęs, nes tai parodytų mūsų išveičių kultūrinį laipsnį. Bet jeigu leidėjų tikslas bus toks, koks kadaise buvo „Giedros“, tai geriau negadinti popieros ir lietuvių vardo nežeminti tokiais savo leidiniais. Tik rimta ir gera spauda daro kolonijai garbę.

—O—

„Lietuvių Aidas Brazilijoje“ 10 nr. rašo savo redakciniam straipsny: „Jeigu daugiau tarp mūsų būtų nuosirdžios bičiulystės, tada ir visokioms provokacijom ir triukšmam nebūtų vietos. O to mes turime visi siekti. Ber vargu mes to ar pasieksime? Jūs nei skundais policijai, nei teismams lietuvių kolonijoj blogumų ne tik nesumažinsime, bet dar labiau sukirsinsime koloniją.“

J. Kalvis

Pirmas lietuvis Abisinijoje

Talkos Spaudos Biuras praneša, kad pirmas lietuvis, gyvenęs abisinijoje, yra Ignotas Žagelis. Gimęs Ukmėrgės apskrityje 1827 m. Žagelis baigė gimnaziją Vilniuje, o paskui gavo daktarą Paryžiaus ir Londono universitetuos. Kaip mokslininkas jis aplankė daugybę pasaulio kraštų, ir Abisinijoje gyveno 1864 metuose.

A. L. B. rašo, kad Argentinos lietuvių organizacijos darys bendrą organizacijų kongresą, o po to šauks P. Amerikos lietuvių kongresą.

LIETUVOS ŪKININKŲ TURTINGUMAS

Turėdami galvoje, kiek maždaug vidutiniškai vienas Lietuvos paimtas ūkis išaugina įvairių javų, galima tuos javus įvertinti pinigais, skaitydami už cent. rinkoje mokamą kainą. Taip už rugius jis gautų, jeigu parduotų visą metinį derlių, apie 300 litų, už kviečius apie 70 litų, už miežius — 120 lit., už avižas — 120 lit., už žirnius — 45 lit., už linų pluoštą — 100 lit., už linų sėmenis — 30 lit., už bulves — apie 200 litų.

Žinant, kad viena karvė Lietuvoje duoda per metus apie 800 litų pieno, o litras pieno rinkos kaina reikia skaičiuoti ne daugiau kaip 7 centus, ūkininkas už visą trijų karvių parduotą pieną gautų 148 lit.

Jeigu paskaitysime, kad ūkininkas parduos visas savo daržoves, tai dar gaus apie 250 lit. Tokiu būdu ir bus įvertintas pinigais visas to ūkininko našumas (pelnas). Metinių to ūkininko gėrybių vertė sėks apie 1.400 litų.

Tačiau iš tų gėrybių, kurias pagamina ūkis, tas ūkininkas turi su visa savo šeima pragyventi ir dar apsigrengti, apmokėti visus mokėsius ir kitas smulkias išlaidas. Dabar pagražinėjime už kiek 6 asmenų šeimai reikia suvartoti per metus įvairių maisto produktų.

Remiantis Lietuvos Centralinio Statistinio Biuro duomenimis išeina, kad vienas asmuo mėnesį mažiausia suvartoja maisto už 19 lit. 89 ct., drabužiams ir batams reikia 6 lit. 80 ct., kurui ir šviesai 9 lit. 68 ct., kitos įvairios išlaidos siekia 2 lit. 75 ct. Visos išlaidos, kurias padaro vienas asmuo per mėnesį to būro apskaičiavimu siekia 40 lit. Gi šeimai iš 5 asmenų pragyventi vieną mėnesį to paties Centralinio statistinio Biuro ap-

skaičiavimu reikia išleisti mažiausia 127 lit. 73 ct. Turint galvoje, kad vidutinio Lietuvos ūkininko šeima siekia net kiek daugiau kaip 6 asmenis galima sakyti, kad įvertinant pinigais, kaip aukščiau kad padarėme su visomis per metus gautomis gėrybėmis, pragyvenimui reiks išleisti nemažiau kaip 100 litų.

Jeigu per vieną mėnesį teks suvartoti įvairių produktų maistui ir šiaip smulkesniems reikalams už 100 litų, tai per metus ši suma pasieks 1200 litų. Šitai skaičiuojant atrodo, kad per metus dar liks 200 litų pelno, nes mūsų apskaičiavimu ir pajamos iš pagamintų gėrybių vertės 1400 litų.

Tačiau dar yra išlaidų, kurios laukia likusių 200 litų. Pažiūrėsim kokios tos išlaidos. Per metus Lietuvos ūkininkai sumoka valstybės išdui žemės mokėsių apie 17 milijonų litų. Esant Lietuvoje apie 300,000 ūkių, vidutiniškai vienam ūkiui tenka sumokėti 57 lita pridėjus 25% savivaldybinių, susidarys apie 70 litų. Be to Lietuvos ūkininkų skolos bendrai sėkia apie 300 milijonų litų. Vienam ūkiui skolų tenka apie 1000 litų. Per metus vien tik nuosimėjų už skolas reikia sumokėti apie 50—70 litų. Po šitų išlaidų iš šitų likusių 200 litų nuo maisto, ūkininkui jau ne daug kas ir liekia. O kur įvairios žemės ūkiui reikalingos trašos, kur įsigyjimas įvairių žemei dirbti reikalingų padargų, jų remontas ir dar visa eilė tokių išlaidų, kurios nebuvo įskaitytos į būtinais reikalingas 6 asmenų šeimai pragyventi išlaidas.

Taigi, tyrinėdami vidutinį Lietuvos ūkininko turtingumą, gauname ne taip jau džiuginantį vaizdą.

L. U.

Apdovanojami dvarininkai

Steigiamojo Seimo nutarimu, demokratinė Lietuvos valdžia buvo paėmusi iš lenkų ir kitų tautybių dvarininkų daug žemės ir išdalijo ją bežemiems ir Lietuvos kariams savanoriams.

Dabar tautininkų valdžia gausiai tiems dvarininkams už tas žemes atlygina. Šiomis dienomis ji užbaigė atlyginimą Palangos Tyszkiewicz'iams. „Lietuvos Žinios“ apie tai rašo:

Anksčiau Tyskiewicz'iams gražinta, kaip atlyginimas už nusavintas žemes, 80 ha parko ir miško, kurio apie 12 ha Tyskiewicz'iai pardavė vidaus reikalų ministerijai. Dabar žemės ūkio ministerija pasirašė sutartį, kurią ministerių kabinetas patvirtino, pagal kurią Tyskiewicz'iams duodama Jurbarko ir Seinų miškų urėdijose išsikirsti apie 36 ha miško. Be to, palangiškiams Tyskiewicz'iams dar dabar pridėta 131 ha žemės iš Satkūnų dvaro, Joniškio vals. Šiaulių apskr.

Kadangi Satkūnų dvarą valdo dvarininkas Komaras ir turi uzvedęs kultūrinį ūkį, Komaras sužinojęs, kad Tyskiewicz'iams atiduotas dvaras, atsiskakė ir nuo kultūrinio ūkio su ta sąlyga, kad dvaras tuojaus pereitų Tyskiewicz'iams.

Taigi dabar su palangiškiais Ty-

Galas stikliui

Londone spauda rašo, kad Anglijoje jau parduojamas naujas gaminytis, kuris iš apyvartos visai išstums stiklą. Budamas toks pat, kaip ir stiklas, permatomas, naujasis gaminytis visai nedūžta ir labai elastingas. Jo lyginamasis svoris per pusę mažesnis už stiklo.

Iš ko tas gaminytis, pavadintas „perspeksu“, padarytas, yra jį pagaminusios įmonės paslaptis. Tik tiek žinoma, kad jam pagaminti naudojasi akmeninių anglių liekanomis. Perspeksas galės būti naudojamas įvairiausiems reikalams. Jau dabar vienas anglų lėktuvų fabrikas užsakė pagaminti iš perspekso visą lėktuvų kabiną.

skeiviciams dėl atlyginimo už nusavintus dvarus ir miškus žemės reformos reikalams, Lietuvos tautininkų valdžia galutinai atsiskaitė. Bet Lietuvoje yra dar dvarininkų, kurie laukia iš Lietuvos valstybės išdo pinigų arba miško, kad galėtų jį išsikirsti ir parduoti užsieniui. Taip dvarininkas Svažėlis, kuris yra francūzų pilietis irgi skubina likviduoti savo nejudomą turtą miškus ir žemes, kurias jam tautininkų valdžia atidavė. Šiomis dienomis tas francūzų pilietis Svažėlis pardavė užsieniui apie 500 ha miško už 18,000 svarų sterlingų, kas lietuviškais pinigais susidaro apie 540,000 litų.

Argi galima ant Lietuvos valdžios skųstis?

Ateities Karas ir Civilizacija

Archeologo žvilgsnis šaltas ir abejingas. Jis žiūri į praeitį ir ateitį, ir retai tesustoja ties dabartimi. Vairkščiodamas Penktąją avenjū arba Didžent-str aš negaliu sulaukyti savo vaizduotės suolio į ateitį — taktantį metų į priekį. Kaip atrodys tada šios plačios gatvės ir šie gelzbetoniniai rūmai? Kokias problemas sukels jie archeologams to naujojo pasaulio, kuris susikurs kurioj nors tolimoje žemės delyje ir pasių savo archeologinę ekspediciją ištirti didžiulius, Zole apaugus milžinkapius, kuriuose bus palaidotos jau pusiau užmirštos civilizacijos sostinės.

Jūs šypsojėte! „To, žinoma, niekada nebus“, sakote jūs. Taip pat šypsojosi ir Knosso miesto piliečiai, ir senieji indai, gyvenę didžiuliam Mochedzodaro mieste Indo slėnyje, ir majai savo nesugyrimuose pilyse. Tačiau jie visi buvo uždengti užmiršties rūku ilgus tuktančius metų, ir tik tai atsitiktinės iskasėnos pranešė apie buvusį jų pasaulį. Be abejonės, tas pats ištiks ir mus.

SVEIKATOS KAMPELIS

Ar sveika valgyti rauginti kopūstai?

Jau senovė rytų tautos vartojo rūgščius kopūstus. Kitos Europos atatus išmoko raugintus kopūstus vartoti iš slavų tautų. Šis maistas bado mėtais įvairioms tautoms daug padėjo apsisaugoti nuo skorbuto ligos (Cingos). Jau praeitame šimtmeči angliai ištyrė, kad rauginti kopūstai padeda prieš šią ligą ir nuo to laiko savo laivyne maistui vartoja kopūstus. Raugintuose kopūstuose yra nemažai priešskorbutinio C vitamino. Paskutiniu laiku nustatyta, kad kopūstus rauginant didelė vitamino dalis žūna. Visų mažiausia vitamino bėra seniai raugintuose kopūstuose, tačiau jų dar daug randama raugintų kopūstų rasale. Beverdant kopūstus vitaminai žūna, nes C vitaminas karščio nenakelia. Todėl reikia visada stengtis vartoti raugintus žalius kopūstus. Kadangi žaliuose kopūstuose lapuose yra kitų vitamino — ypač B ir A vitamino, tai ir raugintuose kopūstuose jų randama. Raugintuose kopūstuose be vitamino dar padaugėja rūgimo grybeliai. B. vitaminas karščio nebijo, todėl jo dar ir virtuose kopūstuose dar daug yra.

Kopūstai yra vertingi ne tik dėl vitamino. Kopūstuose yra daug mineralinių medžiagų ir cukraus, kurie padeda žmogaus kūnui lengviau sušaudoti suvalgytą maistą. Raugintuose kopūstuose yra daug kopūstų rūgšties kuri kartu su pieno rūgšties bakterijomis naikina skrandy puvimo bakterijas. Be to, reikia pažymėti, kad kopūstuose esančios minėtos medžiagos ir didelis kiekis medienos paskatina žarnų judesius (nesuketėja viduriai).

Dėl šių visų ypatumų rauginti kopūstai virti arba dar geriau žali paskutiniu laiku laikomi vertingu maistą, kuris lengvai yra priimamas.

J. Z.

Proto Higienos Klausimu

Manau, jog kiekvienas esame kada nors state sau klausimą, — rašo Dr. A. Petrika „Naujojo Gadynė“, — ar neina mano protas silpnyn, ar negresia man kokias nors proto liga? Priešaciu tokiem klausimam yra daugybė kiekvieno gyvenime.

D-ras Bisch „The Reader's Digest“ žurnale sako, kad tas, kuris rūpinasi savo proto likimu, kuris stato sau klausimą: ar nesitartina prie jo beprotybės — neturi reikalo bijotis proto suriimo. Tasai vienas faktas, kad jisai bijo „besitartinacios beprotybės“, bijo nutraukti ryšius su racio-

nali pasauli — parodo jo protinę būklę esant visai normalėj padėty. Žmogus, sergas proto liga, niekad nemano, kad jo protas mažėja ar kad jisai jau yra bepročiu. Priešingai jis jaučiasi tikriausiu žmogum pasauly; jisai mano, kad visi kiti yra bepročiai o ne jis. Jokios baimės dėl jo protinės padėties pas jį nėra. Jisai yra pasirengęs visus ir viską kritikuoti ir kovoti už savo nuomones. Jisai klaidingai supranta padėtį, klaidingai ja įkainuoja ir klaidingas iš to padaro išvadas. Žinoma, tas klaidingas išvadas jisai tada gina, nežiūrint jokių kad ir tvirčiausių argumentų pastatytų prieš jas. Nepasidavimas sveikiem argumentam, anot Dr. Bisch, yra vienas tvirčiausių proto ligos įrodymas.

Žmogus, kuris nuolatos rūpinasi savo proto padėcia, gali būti chroniskas neurastenikas. Tai nervų nusilpimo ir sugedimo liga, kuri reikalinga stropaus gydymo. Bet jis nėra nusutojęs proto, jisai nėra nutraukęs ryšiu su tikrove. Neurastenija niekad nepriveda prie beprotybės, nes beprotis gyvena savo sutvertu iliuzijų pasauly.

Dr. Bisch išvardija dešimtys priešaciu, kurios paskaitina vieną ar kitą paabėjoti savo proto tvirtumui:

1. Atminties susilpnėjimas

Ši fizinė padėtis nėra priešacisia beprotybės, ar kokios kitos ligos. Ji yra pasėka fizinės padėties, kurią galima pataisyti. Dažniausiai atmintis nukentčia dėl nereguliarių miego valandų, ypatingai velybo atgulimo, dėl nedaug miegojimo, stokos tyro oro ir fizinio išsimankstymo, per didelio gėrimo svaigalų ir per dažno rūkymo, dėl vidurių nevirškinimo ir tt. Pasalinus priezastis, pasitaiso ir atmintis (Bus daugiau)

Dėl 26 centų skolos 70 kilometrų kelionės

Jurgis Siminavičius iš Petrinės kaimo Svėdasų v. praėjusiais metais atsilygino per Lietuvį nederliaus skolą. Už atvežtas skolas skolai atlyginti gavo net pinigų, nes atvežti grūdai viršijo skolą.

Sausio mėn. žmogelis gauna pranešimą, kad jis dar yra „Lietūkiui“ skolingas 26 c. ir turi juos atvežti į Rokiškio „Lietukio“ skyrių. Žmogelis ką gi darys — atvežė į Rokiškį 26 c. skolas, padarydamas per abu kelionės galų 70 kilometrų. Bet už tai gavo skolos mokėjimo užbaigimo kvitą 45672 Nr.

Stenly Kesson,

„Atlantik Montl“.

mas. Įvairūs nusikaltėliai ir kriminalistai, lyg kokie parazitai, siurbs syvus iš ligūsto civilizacijos kūno. Plešikai pasidarys pavojingėsi negu bet kada. Po to badas ir, galimas dalykas, epidemijos žymiai sumažins gyventojų skaičių. Pagaliau susidarės tokios sąlygos, kad neišvengiamai prasidės masinė emigracija.

Šiaurinių Amerikos valstybių klimatas vers gyventojus, netekusius visų įpratusių gyvenimo sąlygų, veržtis į pietus — į pietinės Amerikos valstybes. Į pietus slinks ninios žmouli, kurie mažai kuo skirsis nuo tų barbarų europiečių, įvairiais istorijos laikotariais slinkusių iš šiaurės į pietus, į Viduržemio pajūri, kur jau buvo aukšta civilizacija.

Tokiai masinei emigracijai atsirasti mažiau bus sąlygų Anglijai. Šitose suirutėse aplinkybėse, kurias mes vaizduojamės, praplaukti per Lamanšą bus nepaprastai sunku ir tai galės padaryti tik nedaugelis.

(bus daugiau)

Lietuvos Naujienos

Francuzas dvarininkas parduoda Siaulių miestas stovi ant lavonų Lietuvos miškus

Lietuvos dvarininkas Šuazelis yra Francuzijos pilietis ir, kaip svetimšalis, neturi teisės Lietuvoje turėti nekilnojamo turto. Jau praėjo daugiau kaip 15 metų, bet Suazelis vis nepajėgia savo turto—laukų ir miškų—likviduoti. Dabar Suazelis jau guviau savo turtą pradeda Lietuvoje likviduoti. Šiomis dienomis Suazelis Rygos miško prekybos firmai «Salit» pardavė apie 500 ha miško už 18,000 svarų sterlingų kas lietuviškais pinigais sudaro apie 540,000 litų.

Tuo tarpu gi Lietuvos kaimiečiai neturi malkų.

Mirė seniausia raudondvario moteris

Sausio 7 d. Lietuvoje, sukakus 105 metų, mirė Nationių kaimo gyventoja Anelė Makaučienė. Tai buvo seniausia moteris visame Raudondvario valsčiuje.

Velionė paliko 3 sunus, 4 dukteris, 32 anukus, 31 proanukį. Viena duktė, Ona Samuolienė, gyvena Clevelande, Ohio ir sunus Selvestras gyvena New Haven, Conn.

Žiauri žmogžudystė joniškio valsčiuje

Sausio 2 d. Siaulių apskr., Joniškio valsčiuje, buvo kirviu išžudyta keturių asmenų Briedžių šeima. Policija, pravedusi stropią kvotą, nustatė, kad šį biarų darbą įvykdė Briedžių sunus Pranas, kuris no savo tėviškės gana tolokai gyveno. Dabar žmogžudys ir jo sėbrai suimti. Jiems grėsia mirties bausmė. Tardomi prisipažino, kad jie šią žmogžudystę įvykdė, norėdami pavaldėti Briedžių 30 hektarų.

Tsb.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeitūros namų statybai tam, kas pirkė sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Villa Zelina.

Lietuvis Dailininkas

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobė aliejiniais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

Siaulių miestas stovi ant lavonų

Pernai, darant nukasimus Višinskio gatvėje, buvo atkasti istorijoj bei dokumentuose nežinomi kapai, kuriuos tyrinėjo «Aušros» muziejus. Gruodžio 30 d., kasant griovius kanalizacijai Dariaus—Girėno gatvėje, vėl atkasti nežinomi kapai, kuriuose rasti 7 karstai. Išėina, kad prieš daugelį metų tose vietose, kur dabar eina centrinės Siaulių gatvės, buvo ištisi kapinynai.

Utenoje griaus pono Dievo namus

Šiomis dienomis Utenoje rusai norėjo palaidoti vieną savo numirėlį esamose prie cerkvės kapinėse. Laidoti neleidžia. Paaiškinta, kad cerkvė neužilgo bus nugriauta ir kapinės prie jos jau panaikinamos.

Na, o ar cerkvė ne to paties Dievo namai, kurį garbina Romos katalikai? Juk kunigai sako, kad Dievas yra tik vienas. Argi nesupyks jis užtai ant lietuviškų prabaščių?

Kokios uždarytos sąjungos ir partijos

Vidaus Reikalų Ministeris pasirėmęs draugijų įstatymo 48 str., šių metų vasario 6 d. nutarimais uždarė lietuvių krikščionių demokratų partiją, Lietuvos socialdemokratų partiją, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungą, Lietuvos jaunimo sąjungą ir Lietuvos ūkininkų vienybę su visais tų organizacijų padaliniais visoje Lietuvoje.

Javų kainos

Sustabdžius «Lietūkio» iki šio mėn. 23 dienos rugių supirkimą, jų kainos mūsų vidaus rinkoje kiek krito. Už rugių centnerį daugiau nemo kama kaip 6,5 lit.

Kviečius, miežius ir avižas «Lietūkio» ir toliau supirkinėja. Už kviečių cent. moka 8,4 lit., už miežių cent. 6,90 lit. ir už avižų cent.—6,40 lit.

Išplaukė alyvos

Atšilus orui, gamta pradėjo rodyti gyvumą: plaukia alyvos, pradėjo žaliuoti rugiai ir pievos ir k.

Kaimo žmonės, ypač kūr keliai blogesni, labai daug nuo tokios žiemos kenčia. Visi stebisi tokiu «sausu» sausiu.

Kaip Kaunas auga

1935 m. buvo įregistruota Kaune 275 pramonės įmonės su 8.029 darbininkais. Pramonė daugumoje koncentruojasi ir ateity numatoma plėsti. Žem. Šančiuose, kairiame Nemuno krante nuo Jėsės kaimo iki Aleksoto, kairio ju Neris krantu ir Vilijampolės Nemuno pakraščiu. Bendrai miestai, turi tendencijos natūraliai plėstis į Rytus, tačiau jo augimą reikėtų kreipti daugiau į vakarus, Vilijampolės linkui. Pereitais metais Kaune buvo gyventojų 120.000, neskaitant kariuomenės.

Kaip bemylėdamas pateko į kalėjimą

MARIAMPOLE. Nesenai Apygardos Teismas sprėsdė vieną įsimylėjusio vyruko bylą už suvedžiojimą jaunutės apie 14 metų amžiaus mergaitės. Už tai teko jam labai nukenėti. Meilės istorija tokia. Vilų aviškio apylinkėje gyveno ūkininkų Paikai—27 metų amžiaus vokiečių Albertas II ir 14 metų amžiaus jaunutė Zuzana susižavėjo grakščiuoju Albertu, o tasai dar daugiau įsimylėjo pusiau vaikišką Zuzaną. Jiedu nutarė laukti kol sueis Zuzanai 16 metų ir tada bėgsią pas kunigą šliūbo imti, o tuo tarpu laimingi džiaugėsi ir mylėjosi. Viskas gerai būtų klojėsi ir toliau, jeigu žmonės nebūtų pastebėję kažko įtartino. Kalbos ir įtarimai galiausiai pasiekė ir Zuzanos motiną. Ji ilgai negalvodama, pranešė policijai, kad Albertas sugundė jos mergaitę. Įsimylėjęs Albertas po tokio būsimosios došvės pranešimo pakliuvo į kalėjimą ir buvo patrauktas atsakomybėn už nusižengimą dorovei. Albertas teisinosi, kad nusikaltimą jis padarė su juos sutikimui, jį nubaudė 4 metais s. d. k.

SIUVYKLA

ESTAN

Siuvykloje Estan galima pasirinkti įvairiausias medžiagos gražių gatavų kostiumų, pasiūtų pagal naujausias mados. Atvykusiems iš interjero, geriausias patogumas. Estan priima ir užsakymus. Tai vienintelė siuvykla, kuri dirba už preinamos kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškų rūbų, ypač paltam ir suknelėm.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stotį.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šančiai, Vytarto g. 52. Lithuania — Europa.

Casa Pfaff

Parduodame siūviamas mašinas «Pfaff» išsimokėjimui po 40\$000 mėnesinis mokestis. Už pinigus mašinos parduodamos su didele nuolaida. Priimame taip pat dėvėtas mašinas sumokame gerą kainą. Atliekame taip pat ir kitus šioj srityj reikalus.

Rua da Moo'ca, 374-A., Tel. 9-0120. S. Paulo.

Medicina ir Chirurgija

Dr. Paulo Licciardi

Moterų, Venerinės ir Odos ligos. Sifilis. Stiprus ir kroniškas Reumatizmas. Kojų ir vidurių skauduliai. Ekzema. Viskas gydoma be operacijos.

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Vyksta pašauktas į namus bilvalanda. Telef. 5-4175. Konsultorija ir Rezidencija: Rua Silva Pinto, 444. Priėmimo valandos: nuo 11 iki 12 val. d. ir nuo 2 iki 6 val. vak. PASTABA: Visomis dienomis nuo 7 iki 10 v. v. ligonius apžiūri už dyką Rua Silva Pinto, 259(Bom Retiro).

Siuvykla Galecko

Priima įvairius vyriškų rūbų užsakymus kurie išpildomi greitai ir sąžiningai. Darbas atliekamas tikrų specialistų pagal naujausias madas ir prižiūrimas paties Galecko — diplomuoto siūvėjo.

Adresas:

R. Duque de Caxias, 257. Tel. 4-1457.S. Paulo

LABORATORIJA**MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**(Nugarkaulio smegenų srauja šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA ir A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE**“José Paulino”**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venreinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venreinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kaupas rua Boa

Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo ir nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.**PRISIEKUSIS VERTĖJAS****MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVIŠKAI**Daktaras A. M. Kandia**

Venreinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576**Vaistinė
PASSERINI**Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(Bom Retiro).Telephone 5-3584,
S. PAULO**Charutaria Central da Mooca**

Isteigta 1915 metais

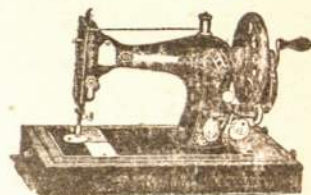
Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokeliais ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą
S. Paulo, Rua da Mooca, 420 Tel. 9-1264.**Siuvikla Marijampolė**

Antano Nizeviciaus

Rua Taquary nr. 24. — Kampas Mooca. Priimu visokių rūbų užsakymus ir išpildau juos kuogeriausiai, greitai ir pigiai. Jei norite, kad rubai jumis puošti, reikia juos užsakyti siūti ten, kur jie gražiai pasiūvami, o taip pat ir pigiai. Įvairių medžiagų pasirinkimas taip pat didelis. Lietuviai kreipiasi tik į Lietuvišką Siuvyklą, rua Taquary, 24.

Siuvamos Mašinos

Padėvėtos siuvamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Cons. Ramalho, 1040
Kampas Av. Brigadeiro Luiz Antonio Telefonas: 7-6191.
Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siūsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret

Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

FOTOGRAFAS IS
KAUNO**GILUC**

savo menišku darbu dar moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kainė. Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

GIEUVISKA**SPAUSTUVĖ**

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas švariai, greitai ir pigiai. Reikolui esant, visuomet kreipkitės tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424

**KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE**

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams . . . . . 12\$

pusei metu . . . . . 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mooca 424)

(S. PAULO)

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

NUCLEO BARAO DE ANTONINA

Š. m. "Lietuvio" 9 nr. tilpo korespondencija peikianti koloniją Barão de Antonina ir korespondentą, kuris paskelbė apie tą koloniją "Liet. Aide Brazil".

Aš šios kolonijos kolonistas griežtai protestuoju šioms "Lietuvio" korespondento šmeižtams ir atitaisau "L. Aide B." skaitytojų akyse "Lietuvy" paskelbtas melegystes.

1). Gyvenimas šioje kolonijoje yra sunkus tiems, kurie nenori dirbti, o tik kaminionu važinėti; nes kolonistai nėra reikalo važinėti dažnai ir ant kelio nakvoti, kaip tai atsitiko su "Lietuvio" korespondentu.

Šioje kolonijoje keliai nėra taip labai blogi, žinoma, prastesni už S. Paulo miesto gatves. Kolonistai kurie dar turi nemažą šeimą, daug geriau pragyvena, negu fazendose arba mieste ir čia badas žmonėms į akis nežiūri.

2). Ūkio produktai čia sodinami pastaraisiais keliais metais tik vata, kuri eina pardavimui ir kolonistui duoda pelno. Savo reikalams kolonistai sodina ir kitokių jėm reikalingų dalykų. Vatos pardavimui vargo nėra; kolonijoje lankosi iš apylinkių pirkliai ir už vatą sumoka rinkų kainas. Be to, vietoje kolonijoje, pastatyta vatos apdirbimo mašinos ir čia pat vata superkama irgi rinkų kainomis. Taip kad jokio klapato su produktų pardavimu nėra.

3). Klimatas šioje kolonijoje nei kiek nesiskiria nuo São Paulo klimato. Aš jau čia gyvenu penkti metai, o apie tyfą ir kitas ligas nesu girdėjęs, kad kas būtų sirgęs. Per paskutinius 10 metų maletos irgi nebuvo, tik peritais metais ji buvo pasirodžiusi ir sirgo žmonės tik kurie gyvena žemose vietose. Šįmet maletos sirgimas sumažojęs ir mažai kas besuserga.

Gydytojas kolonijoje yra nemokamas valdžios. Pradėjus žmonėms sirgti maleta, buvo duodami už dyką ir vaistai. Šįmet pasitaiko mažai susirgimų, tai ir vaistų valdiškų nėra, bet yra vietoje vaistinė, kur jų galim gauti.

4). Šios kolonijos žemė yra ne vien tik baltžemis (marrapé branco), bet yra daug ir raudonžemio ir gerai derlingos žemės. "Lietuvio" korespondentas išpeikė žemę, bet jis nežinojo, kad vatos sodinimui tinka tik baltžemis. O vata šiandieną užima pirmą vietą iš visų ūkio produktų.

5). Kas link geležinkelio, tai "Lietuvio" raštininkui reikėjo išgyti akinius ir tada būtų jį pamatęs, kad yra nutiesta 35 kilm. bėgių.

"Liet." pyktinasi, kad po straipsneliu, kuris tilpo "L. Aide B." apie mūsų koloniją nepasirašyta pavardė. Turiu pranešti, kad tą straipsnelį parašyti buvo įgaliotas vienas mūsų kolonijos kolonistas ir "L. Aide Br." aprašytos apie mūsų koloniją žinios teisingos ir tikros, už ką mes lietuvių kolonistai ir atsakome.

"Lietuvis" turėtų paleistus šmeižtus prieš mūsų koloniją atšaukti ir daugiau neduoti vietos tokiems "prošepanams", kaip Martusevičius, meluoti ir kenkti lietuviams kurtis žemės ukyje.

Gustavas Dominas

Griūva viltiečių choras

Paašikėjo, kad Vilties s-gos choras sugriuvo ir yra organizuojamas kolonijos choras, Naują chorą organizuoja J. Stankunas. Jei Stankūnui pavyks tai padaryti, tai labai sveikintinas dalykas. Nes lietuviška daina neprivalo skirstyti lietuvių į dalis. Kolonijos choras turi būti visų bendras ir jame privalo dalyvauti visi, kas tik turi gerus balsus ir gali dainuoti. Tuo tarpu viltiečių choras buvo "savų žmonių".

Dainos mėgėjas

Klaidos atitaisymas

Straipsnyje «Argentina, Urugvajus, Brazilija», rašant apie Urugvajų, įsibrovė klaida. Kur rašoma apie gyventojus, pasakyta, kad jie aukšti ir liešus, o taip pat nemėgsta puoštis. Turėjo būti pažymėta, kad tik tam tikra dalis tokių žmonių. O taip pat ir kitos vietos tapo redakcijos iškraipytos.

S. Gimbutas

Nutarė panaikinti mokyklų tėvų komitetus

Brazilijos Lietuvių S-ga paskutiniam posėdyje nutarė panaikinti visų mokyklų tėvų komitetus ir visas mokyklas pasiima tvarkyti savo nužiūra visuose rajonuose pati Sąjunga.

Apie mokyklas ir sportininkus

Pereitos savaitės Aide vieno korespondento buvo rašyta, kad sportininkai «lithuaniečiai» skriaudžia mokyklas, darydami ten savo «tancukas» ir nemokėdami ne tik už patalpas, bet ir net šviesos neapmoka.

Tas, žinoma, yra blogai, ir tą blogumą buvo pastebėjęs būves konsulas a. a. Steponaitis ir tam reikalui buvo išleides aplinkraščių, kad mokyklose vakaruškas daryti draudžiama. Ir kokį laiką buvo ramu, niekas mokyklos turto negadino, niekas nesinaudojo mokyklos patalpomis ne kultūringoms vakaruškoms. Bet dabar jau kelinta savaitė, kaip vėl sportininkai užviešpatavo mokyklas. Visgi ir tai turėtų atkreipti dėmesį tie, nuo ko tos mokyklos priklauso.

Klm. Vcs.

DĖMESIO

Jeigu norite pagerinti bei apdrausti savo būvį, ir užtikrinti savo šeimos gerovę o taip pat gauti paskolą, kreipkitės į Kompaniją CONSTRUTORA LAR Ltda Largo da Sē, 50, 3 aukštas Laiskus galima rašyti lietuvių kalboje, caixa postal, 3522. S. P.

Zimu ir progresyviai didejanti nuolatinis uždabai

Siūlo stambi vjetinė firma, kuri norėdama išplėsti taip pat ir Brazilijos lietuvių tarpe savo garbingus socialinius, kultūrinius ir komercinius veikimus Paieško darbščių ir priyturisiu bendradarbių abiejų lyčių, būtent atstovų, agentų ir kolektorių ne tik São Paulo mieste bet ir kiekvienoje Brazilijos vietoje.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto, Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Constructora Lar Ltda. Laiskams — caixa postal, 3522. S. Paulo.

Ar žinot?

Kad parsiduoda namas su dviem kambariais ir krautuvė labai geromis sąlygomis. Krautuvė įrengta ir su prebėmis. Krafptis: Parque Villa Prudentu, Largo Sta Helena s/n.

E. Norkus

— DĖMESIO —

Baras ir kavinė Jakob

Pranešu visiems savo klientams S. Paulo ir provincijos, kad prie Baro ir Kavinės atidariau skyrių pardavimo: įvairių dešrų, mėsos, ruktų, marinuotų ir žalių silklių, konservų, raugintų agurkų, kopūstų, smetona, sviestas, varškė ir sūris. Viskas šviežia. Priimu užsakymus valgių vestuvėms ir baliams. Taipgi įvairūs gėrimai Antarticos kainomis. Visų prašau atsilankyti ir įsitikinti į Bara—Jakob.

Baras Jakob, rua José Paulino, 150 — Bom Retiro.

São Paulo Lietuviu Dėmesiui

Šiu metų kovo mėn. 14 dieną DARIAUS—GIRĖNO VARDŲ SA-LĖJĖ, RUA LITHUANIA Nr. 13 (Mokos Lietuvių Mokykloje) žinomas mūsų kolonijos dainininkas

TELESFORAS MAZEIKA
rengia

Grandiozini Koncerta

Programoje bus išpildyti žymiausių kompozitorių: Rubinsteino, Guno-vo, Meyerbeerio, Verdi, Carlos Gomes ir lietuvių komp. Kačanausko, Simkaus bei kitų klasiniai dalykai. Po programos šokiai iki 4 val. ryto, Pradžia 8 val. vakaro.

Gros P. Ogževallos vedamas orkestras lėjimas tik su pakvietimais, kuriuos prašoma pasirūpinti iš anksto. Pakvietimus galima gauti «Aido» redakcijoje — R. da Mooca, 424.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA — AKUŠERIJA
Moteryų, vidujinės, žarnų ir odos ligos.

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagelba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Bôa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

REIKALINGA

Moteriškų rūbų siuvyklon reikalingos mokinės arba praktikantės prie suanelių siuvimo. Siuvykla lietuviškos Dames K. rua Prates 1. Bom Retiro (Luz sodo Kampas).

Juodzeviciaus krautuvė

Buvusi rua Visc. de Inhomirim, 689, PERSIKELE į nuosavus namus rua Padre Raposo, 156. Krautuvė padidinta ir puikiai tapo perengta. Daug įvairiausių gėrimų vietinių ir užsienių, o taip pat ir Čemarkos fabriko išdirbinio. Taipgi įvairūs lietuviški užkandžiai švariai ir gardžiai pagaminti galima gauti tik ANTANO JUODZEVICIAUS krautuvėje, rua Padre Raposo, 156.

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje viloje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiagą.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Vil'a Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.